

Jaarverslag mei 2020-mei 2021 Banning Vereniging

Algemeen

Het afgelopen jaar werd getekend door de uitbraak van de corona-pandemie en de maatregelen genomen om verspreiding van het virus in de greep te houden. Fysieke bijeenkomsten werden al snel onmogelijk en met horten en stoten heeft de vereniging ervaring opgedaan met digitaal vergaderen en het organiseren van digitale bijeenkomsten. Die hebben plus- en minpunten, het is dan ook goed de komende tijd te bekijken wat we kunnen vasthouden en wat we (als dat weer mogelijk is) weer fysiek doen. Het bestuur heeft goede hoop dat we na de zomer weer meer en meer naar een fysiek programma kunnen kijken, maar de regels en richtlijnen rondom corona blijven daarbij uitgangspunt.

Opgemerkt zij voorts dat in dit jaarverslag de indeling in categorieën is overgenomen zoals we die in de begroting en afrekening hebben opgenomen. We kijken dus achtereenvolgens terug op het bestuurswerk, de stand van de vereniging, de rol van de steunstichting, het blad Tijd en Taak, bijeenkomsten, Banning Lezing en Banning Prijs en ten slotte losstaande projecten en publiciteit.

Bestuur

Het bestuur vergaderde vijf maal: op 25 september, 16 oktober, 11 december, 26 februari en 23 april. De eerste vergadering (25 september) was een korte voorbereiding op de zogenoemde agendagroep van 16 oktober. Alle vergaderingen waren digitaal.

Het bestuur bestond uit Koen Holtzapffel (voorzitter), Amma Assante, Vecih Er, Mariska Heijs, Frits Hendriks, Annick Hutten (penningmeester), Mirjam van Leussen, Chantal Robbe en Herman Noordegraaf. Maarten van den Bos was ambtelijk secretaris.

Blijkens het schema van aan- en aftreden van bestuursleden zit dit jaar de eerste bestuursperiode van vier jaar van Amma Assante, Frits Hendriks en Annick Hutten erop. Alle drie zijn zij voor een tweede periode van vier jaar benoembaar.

Leden, donateurs, abonnees

De contributie is 40 euro per jaar (jongeren, studenten en minima betalen 15 euro). Niet-leden kunnen zich voor 10 euro per jaar abonneren op Tijd&Taak. Het verzoek tot het betalen van de contributie plus eventuele aanmaningen gaat zo veel mogelijk via e-mail.

Het ledental van de Vereniging groeit licht. De vereniging heeft 188 leden. (Vorig jaar: 182) Daarnaast hebben 28 mensen een abonnement op Tijd en Taak. Dat kost 10 euro per jaar. Sinds 2013 is het ook mogelijk donateur van de vereniging te worden. Het aantal donateurs wisselt jaarlijks. Momenteel is het aantal mensen dat incidenteel een donatie doet gering. Meestal kiezen mensen voor het lidmaatschap van de vereniging. Op dit moment ontvangen 680 belangstellenden de nieuwsbrief. Deze wordt maandelijks verzonden, met uitzondering van januari en augustus. Ongeveer 400 leden, abonnees, belangstellenden en donateurs ontvangen Tijd en Taak. Het blad verschijnt bovendien integraal op de website van de vereniging.

Leden kunnen op een tweetal momenten invloed uitoefenen op de koers van de vereniging. In het najaar, tijdens de zogenoemde 'agendagroep' wordt de begroting voor het volgend jaar vastgesteld en wordt verkend welke inhoudelijke thema's de leden belangrijk vinden. Het bestuur neemt hier vervolgens in haar vergadering van december verdere besluiten over. In het voorjaar wordt, tijdens de jaarvergadering, verslag gedaan van de financiële afrekening van het voorgaande kalenderjaar en van de activiteiten gedurende het voorgaande verenigingsjaar.

Steunstichting Banning Vereniging

De Steunstichting Banning Vereniging beheert als zelfstandige stichting het vermogen van de vereniging. De stichting steunt met het rendement op het vermogen de activiteiten van de Banning Vereniging. Het bestuur van de stichting bestaat uit Egbert de Vries (voorzitter), Jean Eigeman (secretaris), Maarten Pieters (penningmeester) en Jochen Geraedts (algemeen bestuurslid). De ambtelijk secretaris van de vereniging ondersteunt ook het bestuur van de Steunstichting, penningmeester Annick Hutten treedt op als vaste vertegenwoordiger van het verenigingsbestuur bij vergaderingen van de Steunstichting. Waar dat wenselijk geacht wordt, sluit ook de voorzitter van de vereniging bij vergaderingen van het stichtingsbestuur aan.

Afgelopen jaar ontving de vereniging een aanzienlijk legaat. Dit betekent dat de vereniging de komende jaren aanvullend op het reguliere programma eigenstandig projecten kan ondernemen. Samen met het jaarlijkse basis bedrag dat we ontvangen van de steunstichting is er een zeer solide basis om het werk van de vereniging verder uit te bouwen.

Tijd en Taak

In 2020 verscheen een drietal nummers van Tijd en Taak, ook in 2021 is de redactie voornemens een drietal nummers uit te brengen. De redactie zet stevig in op een verdere verbetering van de kwaliteit van het blad en spreekt de ambitie uit het blad op termijn elk kwartaal te doen verschijnen.

Respons op het blad is goed te noemen. Zowel binnen als buiten de vereniging is veel waardering voor het tijdschrift. Het zou goed zijn het bereik en potentieel van het blad verder uit te bouwen. De redactie bestaat momenteel uit Maarten van den Bos, Evelien Polter, Joke van der Neut en Dirk Achterbergh. Twan van Lieshout trad per april toe tot de redactie.

Banningprijs en Banninglezing

In februari 2020 werd de Banning Prijs 2020 uitgereikt en de Banning Lezing uitgesproken. Voor februari 2022 staan de volgende edities op de agenda. Voor de zomer worden thematiek van lezing en prijs vastgesteld en gepubliceerd. De samenhang tussen lezing en prijs die er was in februari 2020 is door het bestuur als positief geëvalueerd en wordt voortgezet.

Banningleergang

De Banningleergang van het najaar 2019 werd gepland rond het thema klimaatpolitiek. Met sprekers als Heleen de Coninck, René ten Bos, Sarah de Lange en Marjan Minnesma was de leergang snel vol. Mede vanwege de beperkingen rond Corona was er een maximum aan het aantal deelnemers.

Kort voor aanvang van de leergang heeft het bestuur moeten besluiten de leergang uit te stellen. Het was onmogelijk fysieke bijeenkomsten te organiseren en de wens van deelnemers en sprekers was derhalve de bijeenkomsten uit te stellen tot het voorjaar. In de loop van maart werd duidelijk dat het ook nu onmogelijk zou zijn de leergang fysiek te laten doorgaan. Daarom is ervoor gekozen in april en mei een digitale versie aan te bieden.

Op moment van schrijven was de leergang nog in volle gang. Het aanbieden van een digitale leergang was een uitdaging voor zowel organisatie als sprekers, maar eerste reacties van deelnemers zijn positief. De ambitie is in het najaar wel weer een fysieke leergang aan te bieden, en daarbij ook aandacht te hebben voor de samenhang van de thematiek van de leergang enerzijds en de lezing en prijs anderzijds.

Bijeenkomsten

Waar vanuit de vereniging in het verleden verschillende groepen zich bezig hielden met het organiseren van bijeenkomsten (via het Netwerk PvdA en Levensovertuiging en de werkgroep

Banning Conferenties), is enkele jaren geleden besloten daarin meer synergie aan te brengen. Vanuit het bestuur van het Netwerk zijn Vecih Er en Chantal Robbe toegetreden tot het bestuur van de vereniging. Per geval wordt bekeken of bijeenkomsten het best passen onder de vleugel van de vereniging, het netwerk of beiden in samenwerking.

Het afgelopen jaar hebben veel geplande activiteiten en bijeenkomsten geen doorgang kunnen vinden. Eind 2020 heeft de vereniging de knop omgezet, en met hulp van de adviezen van leden een digitaal programma opgezet. Met een maandelijkse frequentie zijn digitale avonden georganiseerd, over bijvoorbeeld de Den Uyl-lezing van Lodewijk Asscher, migratie en integratie en de verkiezingsuitslag. Er zijn tal van thema's die zich uitstekend lenen voor bespreking via digitale bijeenkomsten. Bedoeling is dan ook deze voort te zetten, en waar mogelijk het regime van een maandelijkse digitale avond vast te houden. Opgemerkt moet wel worden dat die avonden (organisatie, voorbereiding) toch altijd meer inzet van de secretaris kosten dan op het eerste oog soms wellicht lijkt. Het is derhalve goed daarmee in de jaarplanning ook rekening te houden.

Het is wenselijk met leden te bezien in hoeverre het organiseren van digitale bijeenkomsten ook na de zomer door zou moeten gaan. Ervaren leden de bijeenkomsten als van meerwaarde, ook wanneer we weer makkelijker fysiek bijeen kunnen komen? Zeker voor mensen die wat minder makkelijk naar Utrecht of Amsterdam reizen geven de digitale bijeenkomsten mogelijkheid van meer verbinding met de activiteiten van de vereniging.

Internationale Liga van Religieus Socialisten

Specifieke aandacht is en blijft nodig voor de ILRS. De Arbeidersgemeenschap stond mede aan de wieg van dit internationale netwerk. Jochen Geraedts is vanuit Nederland lid van het bestuur. Het afgelopen jaar is (mede ook vanwege corona) weinig georganiseerd vanuit de ILRS, althans voor zover het bestuur daar kennis van heeft kunnen nemen. Wellicht zou het versterken van de digitale infrastructuur en gebruik van digitale methoden voor de organisatie van bijeenkomsten ook voor de ILRS van meerwaarde kunnen zijn.

Projecten en publiciteit

Ook in deze periode verschenen – naast de bijdragen aan Tijd en Taak – verscheidene artikelen van de hand van secretaris Maarten van den Bos, bijvoorbeeld in *Volzin*, *Socialisme en Democratie* en *Trouw*. Een aantal artikelen van zowel de secretaris als vanuit Tijd en Taak werden doorgeplaatst op het platform www.nieuwwij.nl. Ook de voorzitter en anderen publiceren regelmatig bijdragen in verschillende media.

In het verleden is – vanuit de wens van de vereniging een denktank op links te willen zijn – meer ingezet op projectmatig werken, ook in samenwerking met anderen. Samen met de WBS is bijvoorbeeld gewerkt aan een project rondom het thema verantwoordelijkheid. De opbrengst van dat project viel – in retrospectief – toch wat tegen, omdat nieuwe bijeenkomsten werden doorkruist door de uitbraak van corona. Met de WBS en het partijbestuur van de PvdA zijn contacten over het verder uitbouwen van samenwerking.

Daarnaast is in 2019 bezien of een biografie van Willem Banning haalbaar zou zijn. Dat kan, maar zou behoorlijk veel aandacht en tijd van de ambtelijk secretaris vragen over een langere periode. Daarenboven sprak Erik Jurgens in het najaar van 2019 de wens uit in samenwerking met de ambtelijk secretaris een boek te maken over de actualiteit van de religieuze en maatschappelijke ontwikkelingen in de jaren zestig aan de hand van zijn levenswandel. Dit project is voortvarend opgepakt, maar ook hier maakte de corona-pandemie een en ander er niet gemakkelijker op.

Het bestuur stelt daarbij vast dat het wellicht beter is voorlopig prioriteit te geven aan het denken over de toekomst van de sociaaldemocratie en de relatie tussen levensovertuiging, waarden en politiek en vooral daar de aandacht op te richten. Historische projecten (zoals het boekproject dat in 2019 leidde tot publicatie van een geschiedenis van de vereniging) kunnen hun meerwaarde hebben, maar die meerwaarde moet steeds ook getoetst worden aan het potentieel dat projecten hebben om als inspiratie te dienen voor het debat over de toekomst van de sociaaldemocratie in Nederland. We willen immers een denktank op links zijn, geen historisch instituut voor het religieus socialisme.

Hierbij is het goed in ogenschouw te nemen dat de vereniging afgelopen jaar een omvangrijk legaat heeft ontvangen, wat de bewegingsvrijheid om keuzes te maken aangaande de opzet van nieuwe projecten, al dan niet in samenwerking met anderen, vergroot.